

November 9. hétfő, **Tivadar**

- [Rovatok](#)
  - [Szegeden Szeged300 Kék hírek](#)
  - [Ziccer Művház](#)
  - [Túl a városon Színes](#)
- [Képriport](#)
- [Szeged TV](#)
- [Szegedi Tükör](#)
- [Városunkról](#)

- Szegedieknek

[E-ügyintézés](#) [E-közgyűlés](#) [Fejlesztéseink](#) [Gépjármű elszállítás](#)

Turistáknak

[Látnivalók](#) [Programok](#) [Szálláshelyek](#) [Menetrend](#)

Befektetőknek

[Fejlesztési stratégia](#) [Infrastruktúra](#) [Munkaerőpiac](#) [Építési szabályzat](#)

Önkormányzati cégek

[IH Rendezvényközpont](#) [Belvárosi Mozi](#) [Szegedi Partfürdő](#) [D2 Szegedi Közlekedési Kft.](#) [Szegedi Környezetgazdálkodási Nkft.](#) [Szeged Tourinform](#) [IKV RITEK Zrt.](#) [Szegedi Víziközmű Működtető és Fejlesztő Zrt.](#) [Szegedi Városkép- és Piac Kft.](#) [Szeged Pólus](#) [Szegedi Sport és Fürdők](#) [Szegedi Vadaspark](#)

- [Archívum](#)
- [Kezdőlap](#)
- [Hírek](#)
- [Szegeden](#)
- Két veszély fenyegeti az EU-t: ha a Nyugat-Balkán csatlakozik hozzá, és az is ha nem – bár ez utóbbi a rosszabb forgatókönyv

Megosztás 17 [Szegeden](#) 2020. november 8. 15:58

Két veszély fenyegeti az EU-t: ha a Nyugat-Balkán csatlakozik hozzá, és az is ha nem – bár ez utóbbi a rosszabb forgatókönyv

Meg kell őriznünk az optimizmusunkat, annak ellenére, hogy most a problémákat vettük számba. Különösen a Brexit után, mert az EU nem rendezkedhet be a bezárkózásra – mondta el a Nyugat-Balkánról rendezett pénteki szegedi konferencián Trócsányi László, európai parlamenti képviselő, egyetemi tanár.

A fenti mondatok annak fényében válnak különösen fontossá, hogy a pénteki konferencia A Nyugat-Balkán csatlakozása az Európai Unióhoz (Alkotmányos és identitáskérdések) címet viselte. A Szegedi Tudományegyetem (SZTE) Állam- és Jogtudományi Karának (ÁJTK) Nemzetközi és Regionális Tanulmányok Intézete (NRTI) a Europe Direct Szegeddel közösen hozta tető alá a szakmai rendezvényt, partnerségben az Európai Közjogi Szervezettel, EPLO-val.

A koronavírus-járvány miatt online konferencia volt a pénteki, de valamennyi előadó a szegedi Agora nagyteremből jelentkezett be élőben. Vagyis a hagyományoshoz képest annyi volt az eltérés, hogy helyszíni közönség nélkül zajlott ezúttal a rendezvény.

Nagy ívű megnyitójában Trócsányi László arról beszélt, hogy a Nyugat-Balkán államaival kapcsolatban a két legidőszerűbb kérdés az, sor kerülhet-e csatlakozásukra, és ha igen, mikor.

A régió történetének megkerülhetetlen része, hogy közel ötszáz évig állt ottomán fennhatóság alatt. Ezért is, vagy ennek ellenére erős nemzeti identitással érkeztek el az államok a kelet-európai rendszerváltások időszakára, a térségben ekkor robbant ki a délszláv háború is.

A Nyugat-Balkán politikájának alakításában négy külső hatalom vesz részt, így az Egyesült Államok, Oroszország, az Európai Unió és Törökország. A volt igazságügy miniszter szerint a különböző itteni államokra eltérő befolyást gyakorolnak a felsorolt szereplők (aktorok), részben ezért is geopolitikailag komplex régió a Balkán, ahol a kollektív identitás lényegesen erősebb, mint az inkább individualista társadalomként és közösségként jellemezhető Nyugat-Európa.

Az európai identitás és a közösségi értékek fontosságát a konferencián többször hangsúlyozó nemzetközi jogász szerint a térség megértése szempontjából ezt a tényt hangsúlyosan figyelembe kell vennünk.

Trócsányi szerint komoly veszélyeket hordoz az EU számára a Nyugat-Balkán hat országának (Szerbia, Montenegró, Észak-macedón Köztársaság, Koszovó, Albánia, Bosznia-Hercegovina) a közösséghez való csatlakozása, de az talán még nagyobb veszély, ha tartósan kimaradnak a bővítésből.

Szavaiból kiérződött, hogy Oroszország és Törökország kapna ez utóbbi alkalmon, ez pedig aligha lehet az EU érdeke.

Magyarország szempontjából kiemelkedően fontos volna Szerbia csatlakozása, ám ezzel kapcsolatban megjegyezte: Janus-arcú ország déli szomszédunk, sok csatlakozási feltételt egyelőre nem teljesít. Szerbia és Montenegró esetében Brüsszel 2025-ös céldátumot adott a csatlakozásra, mégis kérdés: sikerül-e tartani ezt a menetrendet. Mindehhez hozzátette: Szegeden, harminc kilométerre a szerb határtól a fenti kérdések még nagyobb súllyal kerülnek szóba.

Az utolsó csatlakozó tagállam 2013-ban Horvátország volt, ám a felvételi feltételek azt követően tovább szigorodtak – mondta el előadásában Kertészné Váradi Szilvia, az SZTE ÁJTK bővítéspolitikai kérdésekkel foglalkozó oktatója. Emlékeztetett rá, hogy kőbe vésett kritériumoknak – jogi, politikai, gazdasági – kell megfelelni a csatlakozni kívánóknak. A felvételüket kérő országok stabilizációját és felkészítését egyaránt és egyszerre szolgálják a hosszadalmas csatlakozási tárgyalások, amelyek során 35 tárgyalási fejezetet kell valamennyi tagjelöltnek eredményesen lezárnia Brüsszellel.

Az egymás közötti határviták rendezése, valamint a háborús bűnösök felkutatása és kiadása szintén fontos feltételei a sikeres csatlakozási tárgyalásoknak, előlegezte meg a kutató Hoffmann Tamás (Corvinus Egyetem, Nemzetközi Tanulmányok Intézete) docensének előadását, amely a háborús bűnösök felelőssége vonásáról szólt.

Hoffmann jelezte, hogy a második világháborút lezáró Nürnbergi és Tokiói Törvényszék után évtizedekig semmilyen intézmény nem ítélkezett a nemzetközi büntetőjogi kérdésekben. A délszláv háborúk után újra létre kellett hozni ezt a bírói intézményt. Az ezzel való együttműködéstől Horvátország és Szerbia sokáig vonakodott – hangzott el az előadásban.

A háborús bűnösök kiadatásának kérdése folyamatosan ütközött a reálpolitikával, és ez nem kizárólag szerb és horvát érintettek esetén vált világossá. A Koszovói Felszabadító Hadsereg vezetői a háború lezárása után a szakadár köztársaság politikai elitjének lettek tagjai, és hosszú ideig fel sem mérülhetett, hogy őket vádlottként bíróság elő idézzék.

Hoffmann Tamás szerint hamis narratíva keletkezett azzal, hogy a világ kizárólag a szerbeknek a koszovói albánok ellen elkövetett bűneiről beszélt, ám arról nem, hogy fordítva is borzalmas dolgokat követtek el a szembeálló felek.

Hashim Thaçi, a Koszovói Felszabadító Hadsereg korábbi vezetője, a Koszovói Köztársaság elnöke ellen csak a közelmúltban indult eljárás, noha húsz éve a nagyon súlyos gyanúsítások és később vádak fogalmazódtak meg vele szemben.

A naív és optimista énem mondatja velem, hogy tarthatatlanná vált egy olyan, a legsúlyosabb bűncselekményekkel vádolt személy politikai pozíciója, amilyen Hashim Thaçié – fogalmazott Hoffmann Tamás.

Annak ellenére, hogy a most folyó csatlakozási tárgyalásokon Montenegró áll a legjobban, ez a folyamat lassú és hosszadalmas lesz – jelezte előadása nyitásában Orosz Anna, a Külügyi és Külgazdasági Intézet Nyugat-Balkánnal foglalkozó kutatója. Valamennyi itt található államnak jelentős a gazdasági lemaradása az unióhoz képest. A legjobban Montenegró áll, amely magasabb egy főre jutó GDP-vel rendelkezik, mint Bulgária.

Ha a Nyugat-Balkán államai nem képesek tartósan évi 6 százalékkal növelni gazdasági teljesítményüket, akkor esélyük sem lesz az EU szintjéhez felzárkózni. Ezeknek az országoknak a csatlakozási tárgyalásaik folytonosan a lassítás-gyorsítás állapotában vannak – tette hozzá, amit azzal egészített ki: a térségből óriási a legális bevándorlás Nyugat-Európában.

Ez azzal a veszéllyel jár, hogy térség szó szerint kiürül, mire megtörténik ezeknek az államoknak a csatlakozása.

Tisztában vagyunk azzal, hogy a legfejlettebb uniós államok miért nem lelkesednek a nyugat-balkáni országok csatlakozásáért, de azzal is tisztában kell lennünk, milyen kockázatokat rejt magában, ha a kontinensnek ez a régiója kimarad a bővítési folyamatból – indította mondandóját Dr. Tóth Norbert, a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Nemzetközi Jogi Tanszékének kisebbségi jogokkal foglalkozó docense.

Az egész Európai Unió kontinentális geopolitikáját boríthatja, ha ebben a térségbe Brüsszel helyett más külső államok ragadják magukhoz a politikai kezdeményezést.

Felhívta a figyelmet arra, hogy az EU hat alapító állam adja a közösség jelenlegi 440 millió lakosságának több mint a felét, 240 millió lakossal rendelkezik, és kimondatlanul bár, de szeretnek előjogot formálni a nagy horderejű kérdések eldöntésére. Valami ilyesmi körvonalazódik a Nyugat-Balkán kapcsán is. Az ügy

szempontjából nem megkerülhető kérdés, hogy még az unió szavazati arányait is befolyásolná a hat újonnan csatlakozó ország.

A konferencia előadói között nem volt feltétlenül egyetértés abban, hogy pénzügyileg mekkora terhet jelent a jövőben a nyugat-balkáni országai gazdasági felzárkóztatása. Egyfelől igaz, hogy csupán 17 millió új polgára lenne a csatlakozni kívánó hat országgal a közösségnek. Másfelől az is igaz, hogy rendkívül fejletlen államokról van szó az esetükben.

Volt, aki úgy vélte: a gazdasági felzárkóztatásnál sokkal nagyobb gond, hogy miként szabályozzák ezeknek az országoknak az esetében a munkaerő szabad áramlását. Aligha kérdés, hogy ebben az ügyben átmeneti korlátozások szükségesek.

Az Európai Bizottság 2018-ban fektette le a bővítési stratégiát, így az EU számára most az egyik legfontosabb hitelességi kihívás, hogy a megadott céldátumokat tartani tudják. Ennek kivitelezése rendkívül nehéz feladat – egészítette ki a vitát Szalai Anikó moderátor, a Nemzetközi és Regionális Tanulmányok Intézetének igazgatóhelyettese.

Míndez annak ismeretében válik nyomatékosná, hogy Szerbia és Montenegró esetében 2025-ös csatlakozási céldátumot adott meg Brüsszel, és ma nem látszik biztosnak, hogy addigra befejeződhet-e a két ország felvételi eljárása.

B. P.

***

Szeged.hu – Minden, ami Szeged! [Tartson velünk a Facebookon is!](#)

Cimkék: [Balkán](#) [Bosznia-Hercegovina bővítés](#) [Európai Unió](#) [Kosзовó](#) [Macedónia](#) [Montenegró](#) [Szerbia](#) [Trócsányi László](#)

A rovat további hírei

[Garai Szakács László: Saját magát teszi nevétségessé Szegeden a kormányoldal, miközben Amerikával akar példálózni](#)